

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quaestio 18. An omnis violentia ad hoc tribunal spectet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

Materiam Conservatorum laicorum tribunal.
nerva num. 22. ff. depositi l. 1. §. fin. & §. Divm l. lege §. cum quidam ff. ad l. Cornel. de si-
cariu l. si fortuito ff. de incendio ruina.
 Ut non referat voragia vigintiduum vitalia pro arbitrio reorum plerumque
 in pecuniariam poenam converti poena enim pecuniaria in locum corporalis iur-
 rogata eodem iure quo poena corporalis censenda est, Baiardus ad Iulium clarum
quest. 67. num. 4. fol. 290. citat. Baldum. l. si quis cum in ult. lect. ff. si quis cautioni-
bis.

QVÆSTIO DECIMA SEPTIMA,

Iudex exequens sententiam iniquam in præjudicium appellationis an possit hoc
 tribunali coerceri.

SUMMARIUM.

Exequens in præjudicium appellationis non tenetur hac pace nisi sordes & corruptela
probentur.

Respondetur posse. Ratio est quia hoc in casu iudex in præjudicium appellatio-
 nis quæ regulariter suspendit & devolvit de facto procedit cui etiam defa-
 cto resisti potest, DD. l. omnes C. de decurionibus lib. 10. arg. l. 2. ubi DD. ff. de app.
 Claudius de Scyffello rep. l. ut vim num. 36 ff. de iust. & iure Hier. Cevallos de cognitio-
 ne per viam violentia glo. 5. num. 6 & seqq. Felinus cap. si quando nu. 2. de offic. deleg.
 quod tamen resisti nisi iudex à dolo & sordibus possit excusari uti alijs in que-
 stionibus ostendi.

QVÆSTIO DECIMA OCTAVA.

An omnis violentia ad hoc tribunal spectet.

SUMMARIUM.

1. Iniuria & violentia equiparantur iuxta opinionem Cevallos.
2. Vis & iniuria non sunt termini convertibiles.
3. Violentia qualis à vigintiduum viru coerceatur.

SI vera est reoria Hieronymi Cevallos spectabit quia omnis inquit iniuria
 pertinet ad iudices violentiarum vis autem & iniuria à pari procedere eo-
 dem in loco testatur. Cevallos de cognit. per viam violentia quest. II. num. 18.
 Cast.

Vigintiduum virum Leodiensi comparat. compreh. Pars III. Quest. VIII. 391
Castr. cons. 27. num. 1. vol. 1. Verum ego in Hieronymi Cavellos sententiam non
descendo. Nec enim vis & injuria sunt termini uti Philosophi loquuntur conve-
ribles sed injuria longe latius patet quam violentia omnis enim vis est iniuriosa
hoc est non iure facta sed non omnis iniuria est vis utpote si cuipiam verbalis in-
iuria inferatur is non recte sibi vim illatam apud vigintiduum viros conqueri pos-
set. Verus itaque est eam solum vim ad hoc tribunal spectare per quam sibi aut a-
liis quispam privata autoritate ius dicit seu defacto aliquid committit quod non
nulli iudicis autoritate poterat explicari.

QUESTIO DECIMANONA.

Qualiter intelligatur clausula auront à corrigeer tous iuges qui auront
meffait.

SUMMARIUM.

1. Iudices fundicantur tantum de actibus
dolois.
2. Statuta interpretationem sumunt à
iure.
3. Ius dicit etiam qui inique decernit.
4. Dolus qualiter probetur.
5. Iudex clementior lege esse non debet.
6. Deus reliquit mundam disputationi.
7. Iudices ob iniquas sententias non tenen-
tur dummodo dolus aut sordes absint.

Dubitatur an ejusmodi clausula intelligi debeat de correctione iudicum
qui per imperitiam citra tamen dolum male aut nulliter iudicaverint.
Respondeo intelligendum esse solum de ijs qui dolo barataria aut
extortionibus aliquid committunt vel omittunt. Glo. cap. ex parte tua 3. verb.
forfatis de privileg. textus l. 2. ff. quod quisque iuru. Hodierno enim iure iudices
solum fundicantur de dolo barataria aut extortionibus quod notandum esse re-
fert Iulius Clarus §. in quest. 73. num. 3. & post eum Card. Tufchus com. concl. tom. 4.
concl. 402. num. 1. incip. iudices de quibus fundicari debeant. id quod ego adhuc alijs
autoritatibus comprobavi ideoque statutum hoc iuxta iuris istius interpreta-
tionem est intelligendum DD. l. 1. C. de noxalib. Signanter quod dici non possit
non iudicare is qui pro vel contra inquit Petrus Iacobi decernit. Licet enim
fortassis inique decernat ius tamen dicit. l. pen. ff. de iust. & iure. ita Petrus Iacobi
in libello de contradictione ex lege que ex litterarum obligatione verb. sententia col. 1.
fol. 55. Sed qualiter probati poterit dolus meriti omn. quaestione possit revoca-
ri. Multis omisissis quæ à Mascardo de probat. Cardinale Tufcho & alijs adferun-
tur pau.